

การพัฒนาวัดเพื่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตรในจังหวัดอ่างทอง
MONASTERY DEVELOPMENT FOR AGRICULTURAL TOURISM
IN ANGTHONG PROVINCE

พระครูสังฆรักษ์สมพงษ์ จตฺตมโล (เลาเมะ)

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
พุทธศักราช ๒๕๖๔

การบริหารจัดการวัดเพื่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตรในจังหวัดอ่างทอง

พระครูสังฆรักษ์สมพงษ์ จตตมโล (เลามะ)

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
พุทธศักราช ๒๕๖๔

(ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย)

Monastery Development for Agricultural Tourism in Angthong Province

Phrakhrusangkharak Sompong Jattamalo(Laoma)

A Research Paper Submitted in Partial Fulfillment of
the Requirements for the Degree of
Master of Arts
(Buddhist Management)

Graduate School
Mahachulalongkornrajavidyalaya University

C.E. 2021

(Copyright by Mahachulalongkornrajavidyalaya University)

- ชื่อสารนิพนธ์** : การพัฒนาวัดเพื่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตรในจังหวัดอ่างทอง
- ผู้วิจัย** : พระครูสังฆรักษ์สมพงษ์ จตตมโล (เลาเมะ)
- ปริญญา** : พุทธศาสตรมหาบัณฑิต (การจัดการเชิงพุทธ)
- คณะกรรมการควบคุมสารนิพนธ์**
- : พระมหาสุพันธ์ สุนนโท, ผศ.ดร, ป.ธ. ๔,
พธ.บ. (การจัดการเชิงพุทธ), พธ.ม. (การจัดการเชิงพุทธ),
พธ.ด. (การจัดการเชิงพุทธ)
  - : พระมหาภคญา กิตติโสภโณ, ผศ. ดร., ป.ธ. ๖,
พธ.บ. (การจัดการเชิงพุทธ), พธ.ม. (การจัดการเชิงพุทธ),
พธ.ด. (การจัดการเชิงพุทธ)
- วันสำเร็จการศึกษา** : ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๖๔

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์คือ ๑. เพื่อศึกษาสภาพทั่วไปในการพัฒนาวัดเพื่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตรในจังหวัดอ่างทอง ๒. เพื่อศึกษากระบวนการในการพัฒนาวัดเพื่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตรในจังหวัดอ่างทอง ๓. เพื่อนำเสนอแนวทางการพัฒนาวัดเพื่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตรในจังหวัดอ่างทอง

ระเบียบวิธีวิจัยเป็นแบบผสมวิธี ระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณ เป็นการสำรวจด้วยแบบสอบถามซึ่งมีความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ ๐.๘๔๙ กับกลุ่มตัวอย่าง คือ พระสงฆ์ในสังกัดคณะสงฆ์จังหวัดอ่างทอง จำนวน ๓๑๔ รูป ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์ สถิติที่ใช้คือค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิจัยเชิงคุณภาพด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญจำนวน ๘ รูปหรือคน โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหาเชิงพรรณนาสรุปเป็นความเรียง

ผลการวิจัยพบว่า

๑. สภาพทั่วไปในการพัฒนาวัดเพื่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตรในจังหวัดอ่างทอง พบว่า (๑) ด้านการปรับปรุงภูมิทัศน์ วัดส่วนใหญ่มีพื้นที่กว้าง ตั้งอยู่ในแหล่งของชุมชนการเกษตร ขาดงบประมาณ (๒) ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก มีสิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐานในระดับที่ใช้งานได้แต่อยู่ยังไม่ได้ถูกจัดให้อยู่ในกลุ่มที่เหมาะสม (๓) ด้านการจัดการข้อมูล องค์กรความรู้ วัดเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ของชุมชน ยังขาดบุคลากรที่มีความรู้ความเข้าใจในการจัดเก็บข้อมูล และองค์กรความรู้ยังเป็นระบบ (๔) ด้านการยกระดับแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรให้ได้มาตรฐาน สามารถที่จะพัฒนาจุดดึงดูดอื่น

ของวัด ไม่มีการทำการท่องเที่ยวเชิงเกษตรอย่างจริงจัง พระสงฆ์มีความคิดเห็นต่อการพัฒนาวัดเพื่อ การท่องเที่ยวเชิงเกษตรในจังหวัดอ่างทอง โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๔.๓๐, S.D. = ๐.๕๑$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน

๒. องค์ประกอบในการพัฒนาวัดเพื่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตรในจังหวัดอ่างทอง ๑) ด้าน บุคลากร กระบวนการพัฒนาวัดเพื่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร ในด้านบุคลากร จะต้องมีความรู้ความ เข้าใจด้านการเกษตรที่จะได้ให้ข้อมูลข่าวสารและสิ่งสำคัญได้ถูกต้อง วางคนให้ตรงกับงาน มีความทัน ต่อเหตุการณ์โลก มีนโยบายและพันธกิจในการทำงานที่ชัดเจน ๒) ด้านงบประมาณ จะต้องมีการ จัดเตรียมงบประมาณให้เพียงพอ มีการวางแผนใช้งบประมาณ ที่คุ้มค่าและตรวจสอบได้ มีการจัดทำ บัญชีรายรับรายจ่ายงบประมาณ มีการหาแหล่งงบประมาณจากแหล่งอื่น ๓) ด้านเครื่องมือ วัสดุ อุปกรณ์ มีวัสดุอุปกรณ์ที่ครบพร้อมเพียงพอที่จะใช้งาน และใช้งานได้คุ้มค่าและใช้งานได้อย่างถูกวิธี มี ความแข็งแรงทนทานและคุ้มค่าต่อการใช้งาน ๔) ด้านการจัดการ ด้านการจัดการ มีการวางระบบการ จัดการ การวางแผนงาน มีการรายงานผลการทำงานและประเมินผล จัดทำงบวัดและประเมินผลการ คุ้มค่า จัดสรรสิ่งต่างๆให้เหมาะสมกับการทำงาน มีความยืดหยุ่นของแผนงาน คำนึงถึงบุคลากรและ แผนงานต่างๆ

๓. แนวทางการพัฒนาวัดเพื่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตรในจังหวัดอ่างทอง ได้แก่ ๑) ด้าน การปรับปรุงภูมิทัศน์ วัดควรจะให้พัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความปลอดภัยเป็นระเบียบเรียบร้อย ควรมีการแบ่งโซนที่ชัดเจน ๒) ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก วัดควรมีสิ่งอำนวยความสะดวกที่เป็น พื้นฐาน ให้พร้อมเพียงพอและครบครัน ให้ได้มาตรฐานมีคุณภาพ และจะต้องมีอย่างพอเพียงเข้าถึงง่าย ๓) ด้านการจัดการข้อมูล องค์ความรู้ ต้องมีการจัดเก็บข้อมูลที่ครบถ้วน มีความถูกต้อง โดยใช้ระบบ โซเชียลมีเดีย มีระบบเทคโนโลยีสารสนเทศในการช่วยเผยแพร่ข้อมูล มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลกับ หน่วยงานดำเนินอื่น ๆ ๔) ด้านการยกระดับแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรให้ได้มาตรฐาน ต้องมีการ ปรับปรุงและพัฒนา ให้วัดเป็นศูนย์การเรียนรู้ มีการประยุกต์ใช้วิถีชุมชนมีการร่วมกิจกรรมกับ เกษตรกรให้มามีส่วนร่วมในการพัฒนาวัดเพื่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร ๕) ด้านบุคลากร วัดควรมีการ จัดอบรมฝึกอบรม บุคลากรภายในวัดให้มีความรู้ความเข้าใจเกษตร มีการเรียนรู้ตลอดเวลา ๖) ด้าน งบประมาณ ควรมีการจัดทำแผนงบประมาณอย่างชัดเจน มีการสนับสนุนงบประมาณในการ ประชาสัมพันธ์ส่งเสริม มีการเปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบบริหารจัดการ ๗) ด้าน เครื่องมือ วัสดุอุปกรณ์ วัดควรมีวัสดุอุปกรณ์ที่ได้มาตรฐาน ทันสมัยเหมาะกับงานในปัจจุบัน ควรมี การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีเพื่อช่วยในการใช้ในการทำการเกษตรให้ความสำคัญกับความคุ้มค่าของวัสดุ อุปกรณ์ ๘) ด้านการจัดการ วัดควรมีการสร้างเครือข่ายชุมชนดำเนินการพัฒนาวัด ควรมีการจัดการ โดยรับผิดชอบที่จะช่วยการลดผลกระทบจากการทำการเกษตรหรือการท่องเที่ยว เน้นชุมชน ให้ชุมชน สามารถที่จะสร้างมูลค่าเพิ่มของชุมชนได้

Research Paper Title : Monastery Development for Agricultural Tourism in Angthong Province

Researcher : PhrakhrusangkharakSompong Jattamalo(Laoma)

Degree : Master of Arts (Buddhist Management)

Research Paper Supervisory Committee

: Phramaha Sunan Sunando, Asst. Prof. Dr., Pali IV, B.A. (Buddhist Management), M.A. (Buddhist Management), Ph.D. (Buddhist Management)

: Phramaha Krisada Kittisobhano, Asst. Prof. Dr., Pali VI, B.A. (Buddhist Management), M.A. (Buddhist Management), Ph.D. (Buddhist Management)

Date of Graduation : July 10, 2021

Abstract

Objectives of this research were: 1. To study general condition of monastery development for agricultural tourism in Angthong Province, 2. To study the components of development process for agricultural tourism in Angthong Province and 3. To propose the method of the monastery development for agricultural tourism in Angthong Province.

Methodology was the mixed methods: The quantitative research by survey method, data were collected with questionnaires that had reliability value at 0.849 from 314 samples who were the monks at Angthong Provincial Sangha Administration. Data were analyzed with social science research ready-made program. The statistics used were frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test, F-test with one way analysis of variance. The qualitative research, data were collected from 8 key informants by in-depth interviewing and analyzed data by content descriptive interpretation.

The results showed that:

1. The general condition of monastery development for agricultural tourism in Angthong Province was that (1) in terms of landscape improvement Most of the temples have a wide area. Located in the source of the agricultural community, lack

of budget (2) facilities There are basic amenities at that level. can be used, but has not yet been placed in the appropriate group; There is still a lack of personnel with knowledge and understanding of data storage. and systematic knowledge; (4) upgrading agricultural tourist attractions to meet standards; able to develop another attraction of the temple There is no serious agritourism. The monks' opinions on the temple development for agro-tourism in Ang Thong Province overall were at a high level ($\bar{X} = 4.30$, S.D.= 0.51) When considering each aspect, it was found that it was at a high level in all aspects.

2. The components of monastery development for agricultural tourism was as follows: 1) Personnel aspect; there must be well trained personnel in agriculture to give correct information, assigning right personnel to the right job, keeping up with the world events and clear policy and mission, 2) Budget aspect; there must be sufficient budget allocation with clear spending plan for audit with expenses accounts and there should be budget allocation from other sources, 3) Equipment and materials aspect; there should be sufficient equipment and materials that are bearable, ready to correctly use with value for money, 4) Management aspect; there was management system with plan, result report and evaluation. There was monastery account and value for money evaluation, allocation working material suitable for the job with flexibility and personnel competency and work plans.

3. The methods for monastery development for agricultural tourism in Angthong Province were as follows: 1) Landscape improvement; monasteries should develop the areas for safe and orderly tourist attraction with clear zoning, 2) Facilities; monasteries should provide basic facilities that are with good standard, sufficient and easy to access, 3) Data, information and knowledge; there should have correct data and information collecting process with social media and information communication technology to dispatch and exchange data and information with other operating units, 4) Standardization of agricultural tourism; there should be monasteries improvement for learning centers with community way of life, opening opportunity for community and agriculturalists to participate in monastery development for agricultural tourism, 5) Personnel; monasteries should train personnel in monasteries to have knowledge of agriculture with continuous learning, 6) Budget; there should be clear budget

spending plan, allocation budget for publicity and allowing community to check the administration, 7) Tools and equipment: monasteries should have modern and standardized tools and equipment, appropriate for present operation. There should be new technology for agriculture that is money worth, 8) Management; monasteries should create community networks to develop monasteries to reduce effects from agriculture and tourism by supporting community to add value to the communities.

ภาคผนวก ฉ
แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

เรื่อง

การพัฒนาวัดเพื่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตรในจังหวัดอ่างทอง

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไป

ชื่อ .....

ตำแหน่ง .....

วัน/เวลาที่สัมภาษณ์ .....

สถานที่ .....

ส่วนที่ ๒ ข้อคำถามแบบสัมภาษณ์

๑) การพัฒนาวัดเพื่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตรในจังหวัดอ่างทอง

๑.๑ ท่านคิดว่า การพัฒนาวัดเพื่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตรในจังหวัดอ่างทอง ด้านการปรับปรุงภูมิทัศน์, ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก, ด้านการจัดการข้อมูล องค์ความรู้, ด้านการยกระดับแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรให้ได้มาตรฐาน **มีจุดแข็ง** อย่างไร

๑.๒ ท่านคิดว่า การพัฒนาวัดเพื่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตรในจังหวัดอ่างทอง ด้านการปรับปรุงภูมิทัศน์, ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก, ด้านการจัดการข้อมูล องค์ความรู้, ด้านการยกระดับแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรให้ได้มาตรฐาน **มีจุดอ่อน** อย่างไร

๑.๓ ท่านคิดว่า การพัฒนาวัดเพื่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตรในจังหวัดอ่างทอง ด้านการปรับปรุงภูมิทัศน์, ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก, ด้านการจัดการข้อมูล องค์ความรู้, ด้านการยกระดับแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรให้ได้มาตรฐาน **มีโอกาส** อย่างไร

๑.๔ ท่านคิดว่า การพัฒนาวัดเพื่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตรในจังหวัดอ่างทอง ด้านการปรับปรุงภูมิทัศน์, ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก, ด้านการจัดการข้อมูล องค์ความรู้, ด้านการยกระดับแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรให้ได้มาตรฐาน **มีอุปสรรค** อย่างไร

๒) การพัฒนาวัดเพื่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตรในจังหวัดอ่างทอง ในกระบวนการจัดการ ๔ ด้าน คือ

๒.๑ **ด้านบุคลากร** ท่านคิดว่ามีจุดแข็ง, จุดอ่อน, โอกาส และอุปสรรค อย่างไรบ้าง

๒.๒ **ด้านงบประมาณ** ท่านคิดว่ามีจุดแข็ง, จุดอ่อน, โอกาส และอุปสรรค อย่างไรบ้าง

๒.๓ **ด้านเครื่องมือ วัสดุอุปกรณ์** ท่านคิดว่ามีจุดแข็ง, จุดอ่อน, โอกาส และอุปสรรค อย่างไรบ้าง

- ๒.๔ ด้านการจัดการ ท่านคิดว่ามีจุดแข็ง, จุดอ่อน, โอกาส และอุปสรรค อย่างไรบ้าง
๓. เสนอรูปแบบการบริหารจัดการสำนักเรียนบาลีวัดโมลีโลกยารามในภาวะวิถีปกติใหม่

(พระครูสังฆรักษ์สมพงษ์ จิตตมโล)
นิสิตปริญญาโท หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
(ผู้สัมภาษณ์)